Skansen i fokus

Elevuppdrag

Ni ska nu utforska Skansen genom olika uppdrag. Arbeta i grupper och fotografera det ni hittar. Varje foto ger poäng. Diskutera också frågorna tillsammans och skriv ner era svar. Gruppen med flest poäng vinner.

Djuren på gården

Läs i grupp:
På Skansen visas hur människor levde i Sverige förr i tiden. Hus, gårdar och miljöer har flyttats från olika delar av landet för att visa livet på landsbygden och i städer under olika tider i historien. En viktig del av livet på en gård var djuren. Därför finns också djur på Skansen. Redan när Skansen öppnade på 1890–talet startades en zoologisk avdelning med både tama och vilda djur. På vissa gårdar är djuren en del av den historiska miljön. Ett exempel är Skånegården, som är tänkt att fungera som en levande gård där det finns djurhållning under hela året. På så sätt kan besökare få en bild av hur jordbruk och gårdsliv kunde fungera förr. Djur på gårdar hade många viktiga uppgifter. De gav mat som mjölk, kött och ägg. De kunde också hjälpa till i arbetet på gården och ge material som ull och skinn. Djuren var därför en viktig del av människors vardag och försörjning. Genom att visa djur tillsammans med hus, gårdar och redskap försöker Skansen ge en helhetsbild av hur livet i Sverige kunde se ut i det äldre jordbrukssamhället.

1. Fotografera så många olika lantraser ni kan hitta och notera vilken ras bilden förställer.
   (1 poäng/bild).
2. Diskutera: Varför har människor haft de här djuren och vad har man fått från dem?
   (Upp till 5 poäng för utförligt svar)

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Hus och gårdar

Läs i grupp:
På Skansen finns hus och gårdar från många olika delar av Sverige. De flesta byggnaderna har flyttats hit från sina ursprungliga platser för att visa hur människor levde förr i tiden. Här kan man möta miljöer från både landsbygd och stad, och från flera olika tidsperioder. Husen ser olika ut beroende på var i landet de kommer ifrån, när de byggdes och vilka människor som bodde där. En bondgård från norra Sverige kan till exempel se helt annorlunda ut än en gård från södra Sverige. Skillnaderna kan bero på klimat, tillgång till byggmaterial och lokala traditioner. I vissa delar av landet byggde man hus av timmer, medan man på andra platser använde sten eller andra material. Husen berättar också om samhällsklasser. På Skansen finns till exempel enkla torp och arbetarbostäder, men också större gårdar och herrgårdar där rikare människor bodde. Genom att jämföra husen kan man förstå mer om hur olika människor levde och arbetade i Sverige förr. Skansen är därför som en resa genom både tid och plats. När man går mellan husen kan man se hur byggnader och miljöer förändrats från medeltiden fram till början av 1900–talet.

1. Fotografera tre olika typer av hus *(1 poäng/bild)*:
   - ett torp
   - en bondgård
   - ett hus i stadsmiljö.
2. Diskutera: Vad tror ni att huset berättar om människorna som bodde där? Var de fattiga eller rika? Hur kan man se det?
   (Upp till 5 poäng för utförligt svar)

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

SKANSEN

Hantverk

Läs i grupp:
På Skansen finns många hus och miljöer där man kan upptäcka olika hantverk. Hantverksyrken är yrken där människor arbetar med händerna och använder olika verktyg för att tillverka eller laga saker. Förr i tiden var hantverk mycket viktigt, eftersom de flesta saker som människor behövde gjordes för hand. I Skansens stadskvarter är många hantverksverkstäder lätta att hitta. Där finns ofta skyltar som visar vilket yrke som finns i huset, till exempel ett boktryckeri, ett bageri eller ett krukmakeri. I dessa miljöer kan man se hur hantverkare arbetade och vilka verktyg de använde. På andra delar av Skansen, särskilt på landsbygden, är hantverket inte alltid lika tydligt utmärkt. Där kan arbetet ha skett i små verkstäder, i gårdens uthus eller direkt i hemmet. Hantverket var ofta en del av vardagslivet på gården och kunde kombineras med jordbruk eller andra sysslor. Genom att visa olika hantverk vill Skansen ge en bild av hur människor arbetade i det äldre samhället. I stadsmiljöerna möter man hantverkare som arbetade i egna verkstäder, medan hantverket på landsbygden ofta var mer kopplat till gårdens behov.

1. Fotografera så många hantverksmiljöer ni kan hitta och notera vilka hantverk som utförts där.
   (1 poäng/bild).
2. Diskutera: Vilka av de här hantverken finns i dag och vilka har försvunnit? Och vad har de ersatts med om de ersatts?
   (Upp till 5 poäng för utförligt svar)

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Trädgårdar

Läs i grupp:
På Skansen finns många olika trädgårdar, både små och stora. De ligger ofta nära de historiska husen och hör ihop med dem. Trädgårdarna hjälper oss att förstå hur människor levde och arbetade förr i tiden. De visar samma tid och sammanhang som husen bredvid.

Förr i tiden var trädgården en viktig del av vardagen. Där odlade man grönsaker, kryddor och ibland frukt och bär. Växterna användes som mat, men också som medicin eller till färgning av tyg. Trädgården kunde därför vara både en arbetsplats och en plats där man fick mat till hushållet. Trädgårdarna på Skansen kan se väldigt olika ut. Vid vissa gårdar finns enkla kökträdgårdar med nyttoväxter, medan andra hus har mer ordnade trädgårdar med prydnadsväxter och blommor. Skillnaderna kan bero på var i Sverige huset kommer ifrån, vilken tid det representerar och vilka människor som bodde där. Genom att återskapa trädgårdar tillsammans med hus och gårdar försöker Skansen visa hela miljön runt människors liv. Växterna, odlingarna och gårdsplanerna hjälper oss att förstå hur människor använde naturen i sin vardag.

1. Fotografera så många olika trädgårdar ni kan hitta och notera vilken tid och miljö de skildrar. *(1 poäng/bild).*
2. Diskutera: Vad odlade människor i sina trädgårdar förr? Vilka växter tror ni var viktigast för människors överlevnad?
   (Upp till 5 poäng för utförligt svar)

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____